

دانشگاه شهید چمران اهواز
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی
طرح درس ویژه درس های تحصیلات تکمیلی دانشگاه

آموزش والدین

<p>آدرس ایمیل: z.abbaspour@scu.ac.ir</p>	<p>مرتبه علمی: استادیار</p>	<p>نام و نام خانوادگی استاد: ذبیح اله عباس پور</p>
<p>نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۰-۹۹</p>	<p>گروه مشاوره</p>	<p>دانشکده: علوم تربیتی و روان شناسی</p>
<p>تعداد واحد: ۱ واحد</p>	<p>نام درس: آموزش والدین</p>	<p>دوره تحصیلی: دکتری</p>
<p>جایگاه درس در برنامه درسی دوره: والدین از گروه مراجعانی هستند که مکررا و فراوان به مشاوران مراجعه می کنند. کار تخصصی با والدین در زمینه فرزندپروری در قالب مشورت و آموزش می تواند باعث استحکام ساختار خانواده شود و همچنین تاب آوری خانواده در تحمل استرس را افزایش دهد.</p>		
<p>هدف کلی: هدف کلی این درس درک عمیق تر نظریه ها و مدل های نظری و کاربردی فرزندپروری و بررسی موضوعات و مشکلات خانواده ها بر حسب تفاوت های فرهنگی است. انتظار می رود دانشجویان بتوانند پس از آشنایی با مدل های نظری و کاربردی، مدل های آموزشی متناسب با فرهنگ و شرایط اجتماعی را انتخاب کنند و به صورت تجربی به کار گیرند.</p>		
<p>اهداف یادگیری: از دانشجویان انتظار می رود که پس از گذراندن این درس: ۱- مفاهیم اولیه فرزند پروری را بشناسد ۲- تاریخچه آموزش والدین را بداند ۳- نظریه ها و مدل های مطرح در زمینه آموزش والدین را بشناسد ۴- مدل های کاربردی در آموزش والدین را تحلیل کند ۵- محدودیت های فرهنگی هر مدل کاربردی را توضیح دهد</p>		
<p>رفتار ورودی: برای یادگیری این درس انتظار می رود دانشجویان متون مربوط به نظریه های خانواده درمانی و روانشناسی رشد کودک و نوجوان را مطالعه کنند.</p>		

مواد و امکانات آموزشی: تابلو کلاس، لپ تاپ، پروژکتور

روش تدریس:

در این درس جلسات ابتدایی به صورت ارائه مستقیم و سخنرانی است. با توجه به این که این ترم در شرایط کرونا برگزار خواهد شد این درس به صورت مجازی و با استفاده از محیط مجازی برگزار خواهد شد و بحث و گفتگوی گروهی در این شبکه به صورت صوتی و تصویری خواهد بود

وظایف دانشجوی:

۱- حضور به موقع در کلاس

۲- مطالعه درس جدید قبل از ورود به کلاس

۳- ارائه خلاصه ای از جلسه قبل

۴- مشارکت فعال در بحث های کلاسی

شیوه آزمون و ارزیابی:

۱- برای امتحان کتبی از منابع معرفی شده ۱۵ نمره در نظر گرفته می شود

۲- حضور فعال و مشارکت در بحث های گروهی ۵ نمره در نظر گرفته خواهد شد.

منابع درس:

۱- راهنمای فرزندپروری با ACT: مزایا و لذت فرزندپروری ارزشمند برای سالهای اولیه کودکی مؤلفان: ایمی آر. مورل، لیزادبلیو. کوین

۲- فرزندپروری باکفایت (با رویکرد طرح‌واره‌درمانی) نگاهی عمیق به تأمین نیازهای عاطفی اساسی و پیشگیری از خشم. از جان فیلیپ لوییس، کارن مک‌دونالد لوییس

۳- کتاب فرزند پروری از درون به برون از دکتر دانیل سیگل و مری هار تسل

4- Handbook of Parenting and Child Development Across the Lifespan: Matthew R. Sanders & Alina Morawska

5- Cultural Approaches To Parenting: Marc H. Bornstein

هفته یکم
(۱۳۹۹/۱۲/۲۲ تا ۱۳۹۹/۱۲/۱۶)

موضوع جلسه: آشنایی /مقدمات

شرح فعالیت ها: در این جلسه پس از آشنایی با دانشجویان در مورد ماهیت و اهمیت درس، ساختار جلسات کلاسی، منابع و شیوه ارزیابی پایانی توضیح داده می شود. سپس میزان آشنایی دانشجویان با نظریه های خانواده درمانی و نظریه های رشد بررسی می شود. دانشجویان تجربه های شخصی گذشته خود را بیان می کنند و این تجربه ها به موضوع درس پیوند داده می شود.

هفته دوم
(۱۳۹۹/۱۲/۲۸ تا ۱۳۹۹/۱۲/۲۳)

موضوع جلسه: تاریخچه فرزند پروری
شرح فعالیت ها:

- ۱- تعریف فرزند پروری
- ۲- تحلیل مفهوم باورهای بنیادین والدین
- ۳- فرزند پروری تا قبل از فروید
- ۴- تبیین فرزند پروری از دیدگاه روانکاوی

هفته سوم
(۱۴۰۰/۱/۲۰ تا ۱۴۰۰/۱/۱۴)

موضوع جلسه: نظریه های کلاسیک در مورد فرزند پروری
شرح فعالیت ها:

- ۱- نظریه دل بستگی، تاریخچه، تبیین فرزند پروری از دیدگاه دل بستگی
- ۲- نظریه رفتاری، تاریخچه، تبیین فرزند پروری از دیدگاه رفتاری
- ۳- تحلیل مقایسه ای فرزند پروری بر اساس نظریه دل بستگی و نظریه رفتاری

هفته چهارم
(۱۴۰۰/۱/۲۷ تا ۱۴۰۰/۱/۲۱)

موضوع جلسه: نظریه های زیستی در مورد فرزند پروری
شرح فعالیت ها:

- ۱- نظریه روانشناسی تکاملی، تاریخچه، تبیین فرزند پروری از دیدگاه روانشناسی تکاملی
- ۲- نظریه ژنتیک رفتاری، تاریخچه، تبیین فرزند پروری از دیدگاه ژنتیک رفتاری
- ۳- نظریه سیستم های اکولوژیکی، تاریخچه، تبیین فرزند پروری از این دیدگاه
- ۴- تحلیل مقایسه ای فرزند پروری بر اساس سه نظریه مطرح شده در این جلسه

هفته پنجم
(۱۴۰۰/۱/۲۸ تا ۱۴۰۰/۲/۳)

موضوع جلسه: نظریه های اجتماعی

شرح فعالیت ها:

- ۱- نظریه شناخت اجتماعی، تاریخچه، تبیین فرزندپروری از دیدگاه شناخت اجتماعی
- ۲- نظریه رابطه ای اجتماعی، تاریخچه، تبیین فرزندپروری از دیدگاه رابطه ای اجتماعی
- ۳- تحلیل مقایسه ای فرزند پروری بر اساس دو نظریه مطرح شده در این جلسه

هفته ششم
(۱۴۰۰/۲/۴ تا ۱۴۰۰/۲/۱۰)

موضوع جلسه: نظریه های متمرکز بر فرد

شرح فعالیت ها:

- ۱- نظریه نقش والدینی، تاریخچه، تبیین فرزندپروری از دیدگاه نقش والدینی
- ۲- نظریه ویگوتسکی، تاریخچه، تبیین فرزندپروری از دیدگاه ویگوتسکی
- ۳- نظریه خودتعیینی، تاریخچه، تبیین فرزندپروری از این دیدگاه
- ۴- تحلیل مقایسه ای فرزند پروری بر اساس سه نظریه مطرح شده در این جلسه

هفته هفتم
(۱۴۰۰/۲/۱۱ تا ۱۴۰۰/۲/۱۷)

موضوع جلسه: نظریه سیستم های خانواده

شرح فعالیت ها:

- ۱- نظریه سیستم های خانواده
- ۲- مدل های معروف در نظریه سیستم ها

هفته هشتم
(۱۴۰۰/۲/۱۸ تا ۱۴۰۰/۲/۲۴)

موضوع جلسه: نظریه های هیجان محور و مرحله ای

شرح فعالیت ها:

- ۱- نظریه امنیت هیجانی، تاریخچه، تبیین فرزندپروری از دیدگاه امنیت هیجانی
- ۲- نظریه های مرحله ای رشدی، تاریخچه، تبیین فرزندپروری از دیدگاه مرحله ای رشدی (پیاژه و اربکسون)
- ۲- تحلیل مقایسه ای فرزند پروری بر اساس نظریه های مطرح شده در این جلسه

هفته نهم
(۱۴۰۰/۲/۳۱ تا ۱۴۰۰/۲/۲۵)

موضوع جلسه: فرزندپروری باکفایت

شرح فعالیت ها:

- ۱- مبانی نظری طرحواره درمانی
- ۲- ابعاد فرزندپروری مبتنی بر طرحواره
- ۳- مراحل آموزش والدین در این نظریه
- ۴- ابعاد مبتنی بر فرهنگ و محدودیت های این مدل فرزندپروری

هفته دهم
(۱۴۰۰/۳/۱ تا ۱۴۰۰/۳/۷)

موضوع جلسه: فرزندپروری آدلری

شرح فعالیت ها:

- ۱- مبانی نظری فرزندپروری آدلری
- ۲- ابعاد فرزندپروری آدلری
- ۳- مراحل آموزش والدین در فرزندپروری آدلری
- ۴- ابعاد مبتنی بر فرهنگ و محدودیت های این مدل فرزندپروری

هفته یازدهم
(۱۴۰۰/۳/۷ تا ۱۴۰۰/۳/۱)

موضوع جلسه: فرزندپروری با رویکرد ACT

شرح فعالیت ها:

- ۱- مبانی نظری فرزندپروری با رویکرد ACT
- ۲- ابعاد فرزندپروری مبتنی بر رویکرد ACT
- ۳- مراحل آموزش والدین در فرزندپروری مبتنی بر رویکرد ACT
- ۴- ابعاد مبتنی بر فرهنگ و محدودیت های این مدل فرزندپروری

هفته دوازدهم
(۱۴۰۰/۳/۱۴ تا ۱۴۰۰/۳/۸)

موضوع جلسه: والدین و فرزندان

شرح فعالیت ها:

- ۱- نقش پدر در فرزند پروری
- ۲- تاثیر تعارضات زناشویی بر فرزندپروری
- ۳- تک فرزندی و چند فرزندی
- ۴- تک والدی
- ۵- فرزندخواندگی

هفته سیزدهم
(۱۴۰۰/۳/۲۱ تا ۱۴۰۰/۳/۱۵)

موضوع جلسه: فرهنگ و فرزندپروری

شرح فعالیت ها:

- ۱- نمودهای فرهنگ در فرزندپروری
- ۲- محدودیت های فرهنگی و مشکلات فرهنگی
- ۳- تدوین برنامه های آموزشی منطبق با فرزند

هفته چهاردهم
(۱۴۰۰/۳/۲۸ تا ۱۴۰۰/۳/۲۲)

موضوع جلسه: فرزندپروری منطبق با مراحل رشدی

شرح فعالیت ها:

- ۱- نوزاد و رفتارهای متناسب فرزندپروری
- ۲- کودکی و رفتارهای متناسب فرزندپروری
- ۳- نوجوانی و رفتارهای متناسب فرزندپروری
- ۴- خانواده با فرزندان بالغ

هفته پانزدهم
(۱۴۰۰/۳/۲۹ تا ۱۴۰۰/۴/۴)

موضوع جلسه: جمع بندی و باز خورد

در جلسه آخر خلاصه ای از درس های ترم جاری ارائه می شود. آموزه های جدید تشریح می شوند و دانشجویان هر کدام در مورد تجربه های خود در مورد این درس باز خورد می دهند. تلاش بر این است که دانشجویان نگرانی ها و مشکلات خود را برای بکارگیری آموزه های این درس ابراز کنند و ملاحظاتی برای این موقعیت ها در نظر گرفته شود.